

Χωρίον Ἰδάλιον ἐν Κύπρῳ.

λέων, περίεργον διαδοχὴν βασιλικήν, ἥς ἡ γνῶσις ἀποσύρει τὸν πέπλον τὸν καλύπτοντα τὴν ἱστορίαν τῶν φοινικικῶν πόλεων τῶν πρὸ τῆς κατακτήσεως τοῦ Πτολεμαίου ἀνεξαρτήτων »

ΙΣΤΟΡΙΑ

τῆς

ΣΙΒΥΛΛΗΣ.

(Συν. Ἰδε τόμ. ΙΔ' καὶ ΙΕ'. Φυλλ. 336, 338, 340—342.)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Α'.

ΚΛΟΤΙΛΛΗ.

Δὲν θέλομεν ἐνδιατρίψαι ἐπὶ μακρὸν εἰς τὰ τρία ἢ τέσσαρα ἔτη τὰ διαδεχθέντα τὴν πρώτην μετάληψιν τῆς Σιβύλλης. Καὶ δι' αὐτὴν καὶ διὰ τοὺς περὶ αὐτὴν ὑπῆρξαν αἰῶν ἐντελοὺς εὐτυχίας. Ἡ ζωὴ αὐτῆς ἐπιτηδειότης, εἰς τὴν μουσικὴν καὶ τὴν ζωγραφικὴν πρὸ πάντων, ἔλαβεν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς μῆς Οὐνείλ ἀνάπτυξιν εἰς τὴν δεινότητα πλησιάζουσιν, ὑπὸ τῆς ὁποίας καὶ αὐτὴ ἐθέλγετο τοὺς ἄλλους θέλγους. Ἐν ταύτῳ δὲ ὁ νοῦς αὐτῆς, εὐρύτερον φωτι-

σθεὶς καὶ μαλασσόμενος ἄλλως τε ὑπὸ τῆς πρώτης τῆς πείρας συναφείας, ἀπέβαλε μικρὸν κατὰ μικρὸν τὸ τραχὺ καὶ ἀνένδοτον ἐκεῖνο τῆς παιδικῆς ἡλικίας, τὴν ὑπερβολὴν ἐκείνην καὶ τὸ ἐλάττωμα τοῦ χαρακτῆρος αὐτῆς. Ἐξυπνίζετο δ' ἐν αὐτῇ ἡ γυναικεῖα καρδιά καὶ ἐπράυνε τὴν αὐστηρότητα τῶν χαρίτων αὐτῆς.

Ἡ νέα αὕτη τροπὴ τοῦ ἠθικοῦ αὐτῆς βίου ἐπεφάνη κατὰ τὰ θρησκευτικὰ δι' ἄξιου λόγου σημείου. Παρατηρήθη ἴσως ἐν τῇ Σιβύλλῃ, κατὰ τὸ πρῶτον μέρος τοῦ διηγήματος τούτου, πνευματικὴ τις κλίσις περὶ ἧς οὐκ ὀλίγον ἐμέριμνα ὁ πάππος αὐτῆς, παράδοξος ῥοπή πρὸς τὸν Θεὸν διὰ μιᾶς, παραμελουμένων τῶν μεσολαβούντων. Ἡ κλίσις αὕτη ἐφαίνετο βεβαίως ἰδιάζουσα μέχρι τινὸς εἰς τὴν φύσιν τῆς Σιβύλλης, ἀλλ' ἀνῆκεν ὁμοῦς καὶ εἰς τὴν ἡλικίαν τῆς. Ἡ ψυχὴ τῶν παιδίων, εὐκόλως παθαινομένη καὶ ἐνθους, δὲν εἶναι καὶ τρυφερά. Διὸ καὶ προτιμῶσι τῆς Νέας τὴν Παλαιὰν Διαθήκην. Ἡ ἀπλὴ τοῦ Θεοῦ ἰδέα καταλαμβάνει ἀμέσως τὴν διάνοιαν αὐτῶν καὶ κυριεύει αὐτῆς, ἀλλὰ τὸ εὐαγγελικὸν δράμα, καὶ τοὶ κινεῖν τὴν περιέργειαν αὐτῶν, ἕνεκα τῶν μεταφορικῶν παραστάσεων τὰς ὁποίας νομίζουσι παιδιάς, οὔτε εἰς τὸν νοῦν αὐτῶν λαλεῖ ἀληθῶς οὔτε εἰς τὴν καρδίαν. Ἡ μὲν θεία ἔννοια τοῦ μεγάλου τούτου μυστηρίου διαφεύγει ἐντελῶς, αἱ δὲ ἀνθρώπινοι αὐ-

τοῦ περιστάσεως οὐδόλως συγκινοῦσιν αὐτά. Μόνον δὲ ὅταν, κατὰ τὴν πρώτην ἐπιπνοὴν τῶν βιαίων αἰσθημάτων, ἡ καρδία μαλάσσεται, τότε μόνον εἰσέρχεται ὁ Χριστὸς εἰς αὐτήν, — ὡς Θεὸς μὲν, ἀλλὰ καὶ ὡς φίλος.

Ἡ τροποποίησις αὕτη τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθηματος, ἣν κρίνομεν ἐν γένει ἀληθῆ, ἦτο τοῦλάχιστον ἀληθὴς εἰς τὴν Σιδύλλαν. Ὅ,τι κατὰ τὸ διάστημα τῆς παιδικῆς αὐτῆς ἡλικίας μόνον πίστεως καθῆκον ὀλίγον ἐσθεςμένον ἦτο, ἐφάνη ἀναζωοπυρούμενον ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτῆς· ἡ ἀπαράμιλλος τοῦ εὐαγγελίου ποίησις κατεγοήτευσεν αὐτήν, καὶ καταλήφθη εἰς ὑψίστον βαθμὸν ὑπὸ τῆς μόνης εἰς χριστιανὴν ἐπιτρεπομένης λατρείας, τῆς λατρείας τοῦ Χριστοῦ. Ἠγάπα, κατὰ τὰς μετὰ τῆς μὲς Ὀνείλ καὶ τοῦ ἐφημερίου συνομιλίας, νὰ ἐξαίρηται ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, νὰ ἀναμιμνήσκῃ τὰ δραματικώτερα ἐπεισόδια τῆς καθαρᾶς ἐκείνης ὑπάρξεως, νὰ θαυμάζῃ τὸ μίγμα ἐκεῖνο θείας ἀπαθείας καὶ ἀνθρωπίνης ἀσθενείας, τὸ ζωηρότερον χαρακτηριστικὸν τοῦ βίου τοῦ Χριστοῦ· διήρχετο δὲ γλυκείας ὥρας εἰς τοὺς ἀπὸ κοινοῦ τούτου ἐνθουσιασμοὺς, ποτὲ μὲν παρκατείνουσα μετὰ τῆς ἱρλανδῆς τοὺς νυκτερινούς διὰ τῶν δασῶν περιπάτους, ἐν ᾧ ἡ τῶν ἀστέρων χρυσάυγεια ἐσπινθήριζεν ἐπὶ τοῦ σκοτεινοῦ τοῦ φυλλώματος οὐρανίσκου, ποτὲ δὲ καθημένη παρὰ τὸν γέροντα ἱερέα ἐπὶ τῆς χλόης τοῦ βράχου, ἀορίστως παρατηροῦσα τὸν πυριλαμπῆ ὀρίζοντα, ἢ ἐκκοκκίζουσα μηχανικῶς τοὺς γλαυκοὺς τῆς ἐρείκης κόκκους.

Ἡ ἰσχὺς ἦν ἡ Σιδύλλα ἀπέκτησεν ἐπὶ τοῦ πνεύματος τοῦ ἐφημερίου δὲν ἐξησθένησεν· ἀλλὰ τῶν ἐτῶν παρερχομένων τὸ εἶδος αὐτῆς ἐπραῦνθη καὶ, οὕτως εἰπεῖν, ἐχαλαρώθη. Ἡ Σιδύλλα ἤρχισε νὰ ὑπομειδιᾷ διὰ τινὰς ὑπερβολὰς τοῦ ἰδίου αὐτῆς ζήλου.

Εἰς τὰ θρησκευτικὰ σπανίως μόνον ἀνεμειγνύετο καὶ μετὰ τινος περισσοτέρας ἀνεκτικότητος, μάλιστα διὰ τὸν γέροντα ἐφημέριον. Ἀντὶ νὰ παροτρύνῃ αὐτὸν εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀσκητείας, μετεχειρίζετο ἀθῶα τεχνάσματα ὅπως ἀποσπᾷ αὐτὸν ἐνίοτε ἀπὸ τῆς αὐστηρότητος τῆς μονώσεως καὶ τῆς ἰδίας διαίτης. Ἀλλ' εἰς τὰ φαινόμενα αὐτῇ κυριώτατα διὰ τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς θρησκείας ἔμενεν ἀδυσώπητος καὶ δὲν ἐδίσταζε νὰ ὑποβάλλῃ τῷ ἀδελφῇ Ρενῶ συμβουλὰς εὐθύς ἐφαρμοζομένας μετ' εὐπειθείας δι' ἣν ἐγέλα ὁ μαρκήσιος μετὰ τῆς μαρκησίας.

— Ἀγαπητὴ μου, ἔλεγε γελῶν, εἶναι ἐναντία τοῦ ὕλισμοῦ καὶ θέλει νὰ ἀφυλίσῃ τὴν ἐνορίαν!

Τὸ λογοπαίγνιον τοῦτο τοῦ μαρκησίου παρίστη ἀκριβῶς τὰ ἐπιμόνους ἐπιθυμίας τῆς Σιδύλλης καὶ τοὺς ἀξιεπαίνους ἀγῶνας τοῦ ἀδελφῇ Ρενῶ. Δὲν θέλομεν δὲ ἐκταθῇ πάλιν εἰς λεπτομερείας ἐπὶ θεμάτων λεπτῶν, ἅτινα ὑπὲρ τὸ δέον βεβαίως ἀνεκινή-

σαμεν μέχρι τοῦδε, ἂν καὶ προσπαθήσαμεν νὰ πραγματευθῶμεν αὐτὰ μετὰ τῆς ἀπαιτουμένης εὐλαβοῦς περισκέψεως. Ἀρκεῖ δὲ νὰ εἴπωμεν ὅτι ὑπὸ τὴν ποιμαντικὴν διοίκησιν τοῦ Ρενῶ, ἡ λατρεία ἐτελέσθη ἐν τῇ ἐνορίᾳ τῶν Φερίων μετὰ σπανίας καθαρότητος, μηδόλως ἐκ τούτου παθόντος τοῦ δόγματος.

Περὶ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ἡ Σιδύλλα εὐτύχησε νὰ γνωρίσῃ τὴν κόμησσαν Βερν, τὴν πρὸς μητρός μάμμην αὐτῆς. Ὁ κόμης Βερν δις ἔσχε τὸ θάβρος, ἀπὸ τῆς γεννήσεως τῆς ἐγγόνης αὐτοῦ, ν' ἀποσπασθῇ ἀπὸ τῶν παρισυνῶν του συνηθειῶν, ὅπως ἐλθὼν περάσῃ τρεῖς ἢ τέσσαρας ἡμέρας ἐν Φερίαις. Ἡ Σιδύλλα ἐγνώριζε λοιπὸν αὐτὸν πρὸ πολλοῦ καὶ τὸν ἠγάπα, πρῶτον διότι ἦτο ἀγαπητὸς, καὶ ἔπειτα διότι ἡ εἰκὼν του ἐνεφανίζετο πάντοτε εἰς αὐτὴν θαυμασίως περιστοιχισμένη ὑπὸ γλυκερῶν τραγημάτων, χαριέντως ἀναμειγμένων πρὸς κόρας δι' ἐλατηρίων κινουμένας καὶ ἐκ λεπτῶν μαργαριτῶν περιδέραια. Ἀλλ' ἐλυπεῖτο ὅτι δὲν ἐγνώριζε τὴν μάμμην τῆς κυρίας Βερν, ἥτις, προφυλάττουσα τὴν ἐξοχὸν αἰσθηματικότητα ἣν προσεποιεῖτο, ἀνέβλεπεν ἀπὸ ἑτοῦς εἰς ἑτος συγκινήσεις, τῶν ὁποίων πιθανῶς ὑπερῆζανε κατὰ φαντασίαν τὴν σφοδρότητα· διότι ἰδοῦσα τὴν ἐγγόνην τῆς ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ σταθμοῦ τοῦ σιδηροδρόμου, παρετήρησεν αὐτὴν γαληνιαίως, ἐστράφη πρὸς τινὰ γραῖαν θαλαμηπόλον, ἀκολουθοῦσαν αὐτῇ ἐκ τοῦ πλησίου ὅπως ἐν ἀνάγκῃ τὴν ὑποστηρίξῃ, καὶ εἶπεν ἡσύχως·

— Ἰδὲ, Ἰουλία! ἀπαράλλακτα, ἀπαράλλακτα ἐγὼ δεκκπέντε ἐτῶν! . . . Ἡ καὶ μένη! . . . Θεέ μου! προσέθηκεν ἔπειτα, ἐναγκαλισθεῖσα τὴν Σιδύλλαν καὶ σφογγίσασα δάκρυον οὐ τινος ἢ πηγῇ ἦτο μυστηριώδης.

Ἐπὶ εἰκοσιτέσσαρας ὥρας ἐνόμιζες ὅτι ἡ κυρία Βερν ἔμελλε νὰ ἐγκατασταθῇ εἰς τοὺς Φερίας, τόσον ἐδεικνύετο αἰσθανομένη τὴν ποίησιν τῆς ἐξοχῆς. Τὰ δάση, ἡ θάλασσα, αἱ κοιλάδες, τὸ κελάδημα τῶν πτηνῶν, πάντα κατέθελγον αὐτὴν διατελοῦσαν εἰς ἀδιάκοπον ἐνθουσιασμόν.

— Θεέ μου! ἔλεγεν εἰς τοὺς ξενίζοντας αὐτήν, πόσον εὐτυχεῖς ζῆτε ἐδῶ! Ἀλλὰ αἰσθάνεσθε τάχα τὴν εὐτυχίαν σας; Δὲν συνειθίσκατε παρὰ πολὺ εἰς αὐτὴν ὥστε νὰ μὴ γεύεσθε καλὰ ὅλας τῆς τᾶς γλυκύτητας! . . . Αὐτὴ ἡ ἡρεμία, αὐτὴ ἡ σιωπὴ; . . . ἔπειτα αὐτοὶ οἱ κρότοι, ὁ ἄνεμος παίζων μεταξὺ τῶν φύλλων, τὰ ζῶα μυκώμενα μακράν, . . . οἱ μικροὶ αὐτοὶ φασιανοὶ, — δὲν εἶναι φασιανοὶ αὐτὰ τὰ μικρὰ κίτρινα ζῶα; . . . Ὁχι; Εἶναι βέβαια κοττοπούλια . . . ἀπλᾶ κοττοπούλια; Παράδοξον! — Λοιπὸν, αὐτὰ τὰ μικρὰ κοττοπούλια τὰ ὅποια τρέχουν ὀπισθεν τῆς μητρὸς των καὶ φω-

νάζουν πιά, πιά, . . . τί ώραϊον, Θεέ μου! τί εὐχάριστον! Εἴμπορεῖ κανεὶς νὰ περάσῃ ἕνα αἰῶνα εἰς τὸ παράθυρον. . . βλέπων καὶ ἀκούων ὅλα αὐτά! Ἄ! τοῦτο εἶναι ζωὴ, . . . αὐτά! . . . Ἡ φύσις ἡ ἐξοχή! Θεέ μου! πόσον εὐτυχεὶς ζήτε ἐδῶ!

Ἀλλὰ τὴν τρίτην ἡμέραν τὸ πρωὶ ἡ κυρία Βερν ἐνεπίστευσεν εἰς τὴν ἐχέμυθον Ιουλίαν ὅτι δὲν ἐκοιμήθη τὴν νύκτα.

— Τῇ ἀληθείᾳ, ἔλεγε, δὲν εἰσεύρω, δὲν ἐννοῶ πῶς κατορθόνουν καὶ κοιμῶνται εἰς αὐτὸν τὸν τόπον. Ἐγὼ ἡ ὁποία εἶμαι συνειθισμένη εἰς μεγάλην ἡσυχίαν (ἡ κόμησσα κτώκει εἰς ἕνα τῶν θορυβωδεστέων δρόμων τῶν Παρισίων), δὲν θὰ κατορθώσω ποτὲ νὰ συνειθίσω εἰς αὐτὴν τὴν ταραχήν! . . . Ἀπὸ τὸ πρωὶ σωρὸς πτηνῶν συρίζουν ἅμα ἐξημερώσῃ. . . Ἀγαπῶ βέβαια πολὺ ν' ἀκούω τὰ πτηνὰ νὰ κελαδοῦν, ἀλλὰ κάθε πρᾶγμα μὲ τὸν καιρὸν τοῦ! . . . Ἐπειτα αἱ ἀγελάδες, τὰ πρόβατα μου γρύζουν ἀπὸ τὴν αὐγὴν! . . . Μὲ φαίνεται ὅτι εὐρίσκομαι εἰς τὴν κιβωτὸν τοῦ Νῶε, εἰς τὴν ζωὴν μου! . . . Ἐπειτα ἀδιακόπως βλέπετε αὐτὸ τὸ χρῶμα τοῦ πράσου! . . . Ἀηδιάζει κανεὶς τὸ πράσινον! . . . Νά! ὅλα τὰ βλέπω πράσινα! . . . Δὲς με τὸν μικρὸν τετράγωνον καθρέπτην μου, καλὴ μου Ιουλία! Δὲν σὲ τὸ ἔλεγα; Ἰδοὺ καὶ ἐγὼ εἶμαι πρασίνη! Βέβαια, δὲν εἶναι παράδοξον, . . . ὕστερον ἀπὸ τόσον ἀθλίαν νύκτα!

Τὴν δὲ τετάρτην ἡμέραν τέλος ἡ κυρία Βερν ἔλαβε γράμμα, ὑποτιθέμενον ὅτι ἀνεκάλει αὐτὴν τάχιστα εἰς Παρίσιους. Ἐκφράσασα δὲ λύπην πικράν καὶ μεμφιμοιρήσασα κατὰ τῆς εἰμαρμένης, ἀνέβη εἰς τὴν ἀτμάμαξαν περὶ τὴν μεσημβρίαν.

— Ἡσύχασε, ἡσύχασε, ταλαίπωρέ μου κόρη! εἶπεν ἐναγκαλιζομένη τὴν ἐγγόνην τῆς πρὶν ἡ ἀναχωρήσῃ, μὴ λυπῆσαι! Θὰ σὲ ἰδῶ πάλιν μετ' ὀλίγον, διότι θὰ ἐγκαταλείψῃς μετ' ὀλίγον καὶ σὺ αὐτὸν τὸν παράδεισον διὰ τὴν κόλασίν μας. . . Αὐτὸς εἶναι ὁ κόσμος, κόρη μου! Ἰγίαινε! Ἰγίαινε! Ἡσύχασε, ἀγαπητὴ μου!

Οἱ σπαραγμοὶ τοῦ ἀποχωρισμοῦ τούτου δὲν ἦσαν ἀνώτεροι τῆς ψυχικῆς ἰσχύος τῆς Σιβύλλης, ἄλλως τε εἶχε στήριγμα καὶ παρηγορίαν τὴν στενὴν οἰκειότητα, ἣτις συνέδεεν αὐτὴν μετὰ τῆς φίλης τῆς Κλοτίλδης Δεροζαί. Ἡ Κλοτίλδη εἶχεν ἐξέλθει τοῦ μοναστηρίου πρὸ δύο ἐτῶν, καὶ, ἅμα ἐπιστρέψασαν, ἡ θεία αὐτῆς κυρία Βωμενίλ ἔσπευσε νὰ παρουσιάσῃ αὐτὴν εἰς πάντας τοὺς γείτονας. Ἄλλως τε ἡ Κλοτίλδη ἦτο καλὴ πρὸς παρουσίαςιν, τηρήσασα τελείως πάντα τὰ ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας ἐλπίζόμενα. Ἦτο ὑψηλὴ, ὑγρομελής, ἀπαλὴ εἶχε δὲ πυκνὸν σωρὸν κόμης μελαίνης, ἣν ἡγνύει πῶς νὰ οἰκονομήσῃ· συνέστρεφεν, ἐπλεκεν αὐτὴν, ἀνέστελλε

τὰς τρίχας εἰς ἑλικας ἐπὶ τοῦ αὐχένος, ἀνέδεεν αὐτὰς εἰς διάδημα ἐπὶ τοῦ μετώπου. Οἱ βραχίονες, αἱ χεῖρες αὐτῆς, οἱ ὤμοι, ὡς ἐκ μαρμάρου πλαστοί, ἀνύφουν τὴν φαντασίαν σου πρὸς τὰς θεάς. Ἐγειρούσης δὲ μικρὸν τὰ ὀλίγον τι βαρέα βλέφαρα, ἡ κόρη τοῦ ὀφθαλμοῦ ἠκόντιζε φλογεράς ἀκτίνας εὐθὺς βυθιζομένας εἰς ἡδύτατον βρεστόν. — Ἡθικῶς δὲ, χαίροντες ἀνεγνώρισαν ὅτι ἡ Κλοτίλδη εἶχε βελτιωθῇ πολὺ. Καὶ τῷ ὄντι, ὡς δικαιούσα τὰς περὶ ἀνατροφῆς ἀρχάς τῆς Κυρίας Βωμενίλ, ἡ φοβερὰ κόρη, ἡ ταραχοποιὸς, ἡ πείσμων, ἡ στρυφνὴ, ἐγένετο νεᾶνις δειλὴ, μετριόφρων, ὀλίγα λέγουσα καὶ ταπεινὴ τῇ φωνῇ, φιλόφρων, πρόθυμος εἰς πάντα, καὶ τετάρτη εἰς τὸ βίσι νὰ γένῃ, ἐν συντόμῳ παραδειγματικὴ νέα.

Οὐδεὶς δὲ μετὰ πλείονος ἢ ἡ Σιβύλλα χαρᾶς παρετήρησε τὰς εὐτυχεὶς ταύτας μεταβολάς. Μὴ εὐρίσκουσα πλέον ἐν τῇ Κλοτίλδῃ τὰς ἀνωμαλίας ἐκεῖνας, αἱ τινες ἐτάραζαν ἄλλοτε τὴν πρὸς αὐτὴν ἀγάπην, ἐπεδόθη ὅλη εἰς τὴν κλίσιν τῆς ἰδίας καρδίας καὶ σχέσις σχεδὸν καθημερινὴ συνεδέθη μετὰ αὐτῶν. Ἡ καλλονὴ τῆς φίλης ἐνέπνεεν εἰς τὴν Σιβύλλαν θαυμασμὸν πρὸς ὑπερηφάνειαν μεμιγμένον· ἡγάπα νὰ ἀναφέρῃ αὐτὴν ὡς τύπον, ἀνώτερον τοῦ ὁποίου οὐδὲν ἄλλο ἢ φαντασία αὐτῆς ἡδύνατο νὰ συλλάβῃ. Ἡ δὲ Κλοτίλδη μειδιῶσα παρεδίδοτο εἰς τὸν ἐνθουσιασμὸν τοῦτον· ὑπέμενε νὰ ἐνδύῃ αὐτὴν ἡ Σιβύλλα, νὰ τὴν κτενίζῃ, νὰ τὴν στολίζῃ ὡς Ῥωμαίαν ὡς δρύιδισσαν, ὡς Ἑβραίαν, ὡς Τουρκίδα· ἔπειτα ἡ Σιβύλλα ἐζωγράφει ἢ ἰχνογράφει αὐτὴν ὑπὸ τὰς διαφόρους ταύτας ὄψεις, ἀνυπομονοῦσα ἐνίοτε ὡς καλλιτέχνις καὶ λέγουσα αὐτῇ·

— Ὅχι! εἶσαι παρὰ πολὺ ὠραία, ναί! εἶσαι σιχαμένη ὠραία! εἶσαι γελοία ὠραία! Θεέ μου! τί ἀνοησία νὰ ἦναι κανεὶς τόσον ὠραίος!

Διὰ δὲ τὰ ἐπίθετα ταῦτα ἡ κυρία Κλοτίλδη συγκατέβαινε νὰ μὴ προσβληθῇ.

Συναμερίζετο δὲ μετὰ τῆς αὐτῆς εὐκολίας πάσας τὰς ἀγαπητάς τῆς Σιβύλλης ὁρέξεις καὶ ἐγένετο ἡχῶ τῶν αἰσθημάτων, τῶν ὀνείρων, τῶν ἐξάψεων αὐτῆς μετ' εὐκόλου ζέσεως, φυσικῆς τινος εὐγλωττίας καὶ ἐντελοῦς εἰλικρινείας, διότι εἶχεν ἐν τῇ ψυχῇ ὡκεανὸν βιαίων αἰσθημάτων πάντοτε ἐτοιμῶν νὰ πλημμυρήσωσιν καὶ εἰς αὐτὸ τὸ καλόν. Ἄν ἔλειπέ τι εἰς αὐτὴν δὲν ἔλειπε βεβαίως ἀγαθὴ καρδιά, ἀλλὰ κρίσις, τάξις, προτίμησις ἡθικὴ. Ὅπως δὴποτε, αἱ ὑψηλαί, ποιητικαί, γενναῖαι φαντασίαι ἐξήπτον αὐτὴν ἀληθῶς ἐνίοτε, καὶ πολλάκις μάλιστα ἐν τῇ θερμότητι τῶν λόγων αὐτῆς ἐφαίνετο ὑπερδίνουσα καὶ αὐτὰς τὰς ἰδανικωτάτας τῆς Σιβύλλης ἐπιθυμίας.

Ἀλλ' ἡ Σιβύλλα, μετὰ τῶν ὁμιλιῶν, παρετήρησε

μετ' οὐ πολὺ ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ ἐγγίσῃ τινὰ συνήθη μεταξὺ τῶν νεανίδων θέματα χωρὶς νὰ λάβῃ εὐθύς ἡ Κλοτίλδη ὕψος μυστηριώδους μελαγχολίας ἀφάτου καὶ ἀνιάτου ἀπελπισίας. Ἀπεφάσισε λοιπὸν νὰ ἐρωτήσῃ αὐτὴν τί ἐσήμαινον οἱ σχηματισμοὶ ἐκεῖνοι.

— Εἶσαι παρὰ πολὺ νέα, ἀγαπητή μου! εἶπεν ἡ Κλοτίλδη, σείσασα τὴν κεφαλὴν καὶ στενάζουσα θλιβερώς.

Ἡ ἀναβλητικὴ αὕτη ἀπάντησις ἐκέντησεν, ὥς ἕκαστος ἐννοεῖ, τὴν περιέργειαν τῆς Σιδύλλης, ἥτις, ὀσφρανθεῖσα μυθιστορίαν ὀλόκληρον εἰς τὸν βίον τῆς φίλης τῆς, παρεκάλεσεν αὐτὴν ἐπιμόνως νὰ τιμήσῃ αὐτὴν διὰ τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς. Καὶ ἀντέστη μὲν ἐπὶ τινὰ ὥραν ἡ Κλοτίλδη, ἀλλ' ἔπειτα τέλος, ὀρκίσασα τὴν Σιδύλλαν ὅτι ἤθελε τηρήσει τὸ πρᾶγμα μυστικὸν εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα,

— Ἀγαπητή μου φίλη, εἶπε, καθὼς με βλέπεις, δὲν θὰ ὑπανδρευθῶ ποτέ!

— Εἶναι δυνατόν; εἶπεν ἡ Σιδύλλα πλησιάζουσα μετὰ διπλάσιας περιεργείας.

— Εἶναι βεβαιότατον, ὑπέλαβεν ἡ Κλοτίλδη, διότι ἀγαπῶ ἕνα, καὶ αὐτὸς τὸν ὁποῖον ἀγαπῶ καὶ μὲ ἀγαπᾷ δὲν εἴμπορεῖ νὰ μὲ νυμφευθῇ αἱ περιστάσεις μᾶς ἀποχωρίζουσι διὰ παντός.

— Θεέ μου! Θεέ μου! ἀνέκραξεν ἡ Σιδύλλα· ἀλλὰ πῶς συνέβη αὐτό; Ποῦ τὸν ἀπῆντησες; πῶς ὀνομάζεται.

— Μόνον τὸ κύριόν του ὄνομα εἴμπορῶ νὰ σὲ εἰπῶ· ὀνομάζεται Ραούλ . . . Διατί κοκκινίζεις;

Καὶ τῷ ὄντι, ἡ Σιδύλλα, ἀκούσασα τὸ ὄνομα τοῦτο, ἠρυθρίασεν αἰφνης μέχρι τοῦ μετώπου.

— Διατί κοκκινίζεις; ἐπανέλαβεν ἡ Κλοτίλδη, τῆς ὁποίας ὁ τόνος τῆς φωνῆς ἐξήφθη ἀποτόμως· μήπως γνωρίζεις κανένα Ραούλ; Ἀποκρίσου λοιπόν!

— Κοκκινίζω διότι μὲ λέγεις πράγματα τὰ ὁποῖα μὲ ταραττοῦν . . . Ποῦ θέλεις νὰ γνωρίσω τὸν Ραούλ σου;

— ἔχεις δίκαιον, εἶναι ἀδύνατον Λοιπὸν, ἀγαπητή μου, εἶχεν ἐξαδέλφην ἀνατρεφομένην ἐν ταύτῳ μὲ ἐμὲ εἰς τὸ σχολεῖον, τὴν ὁποίαν ἐπεσκέπτετο συχνὰ μετὰ τῆς μητρός τῆς. Τὸ ἦθος τοῦ, τὸ πρόσωπόν τοῦ μὲ ἤρεσαν εὐθύς. Πρέπει νὰ σὲ εἰπῶ ὅτι δὲν εἶναι πολὺ νέος, ὥστε ἐφантаζόμην ὅτι ἤμην φαντασιόκοπος καὶ ὅτι καμμία μαθήτρια δὲν ἐφρόντιζε νὰ τὸν παρατηρήσῃ. Ἰδοὺ ὁμως πῶς ἐξηλθα τῆς ἀπάτης· μίαν ἡμέραν, ἐζητοῦμεν νὰ εὐρωμεν τί νὰ παίξωμεν· μία μαθήτρια ἐπρότεινε νὰ σκεφθῇ ἕκαστη περὶ τῶν νέων οἱ τινες ἤρχοντο συχνότερα εἰς τὸ ἐντευκτήριον (parloir) καὶ νὰ γράψῃ ἔπειτα ἐπὶ μικροῦ ταμαχίου χάρτου τὸ ὄνομα ἐκείνου τὸν ὁποῖον ἐπροτίμα νὰ νυμφευθῇ, μετὰ ταῦτα δὲ

μία ἐξ ἡμῶν νὰ ἀνιγνῶσῃ μεγάλῃ τῇ φωνῇ ὕλα τὰ χαρτία.

— Παράδοξον παιγνίδι, εἶπεν ἡ Σιδύλλα.

— Πᾶ! παιγνίδι ὡσὰν κάθε παιγνίδι . . . Τέλος ἐγένετο δεκτόν. Ἐκάστη ἐξ ἡμῶν ἐγράψε κρυφίως ἐπὶ τετραγώνου χαρτίου, τὸ ὁποῖον ἐρρίψεν ἔπειτα εἰς ἕν καλάθιον . . . Ὅταν δὲ ἀνεγνώσθησαν, ὅλα ἔφερον τὸ αὐτὸ ὄνομα· Ραούλ!

— Περιεργότατον, εἶπε ψυχρῶς ἡ Σιδύλλα.

— Ἐνόησα λοιπὸν ἐκ τούτου ὅτι δὲν ἤμην τόσον φαντασιόκοπος ὅσον ἐνόμισα. Μετὰ τινὰς ἡμέρας, ἀγαπητή μου, εὐρέθην εἰς τὸ ἐντευκτήριον ἐν ταύτῳ μὲ αὐτόν, καὶ, καθὼς πάντοτε, παρετήρησα ὅτι μ' ἐκύτταζε πολὺ. Ἡ ἐξαδέλφη τοῦ, ἡ ὁποία ἦτο φίλη μου— ἂν καὶ τῇ ἀληθείᾳ δὲν τὴν ἠγάπων πολὺ,— ἠγέρθη αἰφνης, ἔκαμεν ἕνα γύρον εἰς τὸ ἐντευκτήριον, καὶ, διελθοῦσα πλησίον μου, μὲ εἶπεν ἐσπευσμένως· « Μὴ κινηθῇς πέντε λεπτά! »— Εἶδα τότε ὅτι εἶχε λεύκωμα εἰς τὰ γόνατα καὶ ἐζωγράφει . . . Φαίνεται δὲ, ἐν παρενθέσει, ὅτι ζωγραφεῖ θεῖα . . . Ἀφ' οὗ ἐτελείωσε, μ' ἀπέτεινε διὰ τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν ὀφθαλμῶν χειρετισμὸν καὶ εὐχαριστίαν, τῶν ὁποίων μ' εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐξηγήσω τὴν χάριν. Ἦμην τόσον τετραγμένη δι' ὅλα αὐτὰ, ὥστε, ἐν ᾧ ἐξηρχόμην, ὅταν εὐρέθην πλησίον τοῦ μεταξὺ τοῦ πλήθους, ἀφῆκα νὰ πέσουν κάτω τὰ χειρόκτιά μου τὰ ὁποῖα ἔθλιβον εἰς τὴν χεῖρά μου. Ἐκεῖνος δὲ τὰ ἐπῆρεν, ἐφάνη δισταζὼν νὰ μὲ τὰ ἀποδώσῃ, ἔπειτα τέλος τὰ ἐκράτησε στυλῶσας τὰ ὀμμάτιά τοῦ ἐπὶ τῶν εἰδικῶν μου μὲ τόσον βαθεῖαν ἐκφρασιν, τόσον τυφρὰν, ὥστε ἡ καρδία μου ἔπαυσε νὰ κτυπᾷ καὶ ἡσθάνεθην ἔκτοτε ὅτι ἤμεθα διὰ βίου συνδεδεμένοι.

Ἡ κυρία Κλοτίλδη, τελειώσασα τὴν περίοδον ταύτην, ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν οὐρανόν, ὥστε ἀνανεοῦσα τοὺς ὄρκους τῆς ἀκαταπατήτου πίστεως.

— Αὐτὸ μόνον; ἠρώτησεν ἡ Σιδύλλα.

— Βεβαίως. Τί περισσότερο θέλεις; Δὲν σὲ εἶπα ὅτι ἤμεθα διὰ βίου συνδεδεμένοι;

— Ἀλλὰ νομίζω ὅτι δὲν εἰσθε, εἶπεν ἡ Σιδύλλα.

— Παιδίον! ὑπέλαβεν ἡ Κλοτίλδη Δεροζαί, ὑψώσασα ἑλαφρῶς τοὺς ὤμους. Μάθε λοιπὸν ὅτι, μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας, ἡ φίλη μου μὲ ἐπληροφόρησε μυστηριωδῶς ὅτι ὁ ἐξαδέλφός τῆς, παρακινούμενος πολὺ ὑπὸ τῆς οἰκογενείας τοῦ νὰ νυμφευθῇ μίαν νέαν εὐγενεστάτην, ὠραιότατην καὶ πλουσιωτάτην, ἀνεχώρησεν ἀποτόμως εἰς Περσίαν. Ἰπώπτειαν προσέθηκεν ἡ φίλη μου μὲ βλέμμα κακίας,—διότι δὲν μὲν ἠγάπα τῇ ἀληθείᾳ περισσότερον ἢ ἐγώ,— ὅτι εἶχε κλίσιν, τὴν ὁποίαν δὲν ἐτόλμα νὰ ὁμολογήσῃ, διὰ καμμίαν νέαν χωρὶς περιουσίαν, καὶ μὴ εὐγενῆ . . . Δὲν σε φαίνεται φανερόν; . . . ταλαίπωρε Ραούλ! δι' ἐμὲ κατεφρόνησε τὴν ἐξορίαν καὶ ἴσως τὸν θάνατον, . .

διότι πολλάκις δὲν ἐπανερχέται ὅστις ὑπάγῃ εἰς τοὺς ἀπομεμακρυσμένους ἐκείνους τόπους. Θὰ γελᾷς, Σιδύλλα, ἀλλὰ θεωρῶ τὸν ἐκυτόν μου ὡς χήραν του, . . . καὶ με συμβαίνει πολλάκις τὴν νύκτα νὰ κλαίω δι' αὐτὸν καὶ δι' ἐμὲ, ὡς νὰ ἀπεθάνομεν καὶ οἱ δύο.

Δάκρυά τινα ὠραιότατα ἔρρευσαν τότε μετὰ τῶν τελευταίων τῆς Κλοτίλδης λέξεων, καὶ ἡ Σιδύλλα, ἐντελῶς πεισθεῖσα, ἐσφόγγισεν αὐτὰ ἐν πρὸς ἐν διὰ τῶν συγκεκινημένων χειλέων της.

Παρεδίδοντο δὲ εἰς τὰς φιλικὰς ταύτας διαχύσεις αἱ δύο νεάνιδες ὑπὸ τινά τῶν ἐρημοτέρων δενδροστοιχιῶν τοῦ ἄλσους, ὅτε αἰφνης ἐταράχθησαν ὑπὸ ἤχου φωνῆς εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀκουομένης· ἐν ταύτῃ δὲ κυνηγετικὸς κύων προσέδραμε πολυπραγμονῶν πλησίον τοῦ θρανίου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐκάθηντο, καὶ ἤρχισε νὰ ζητῇ τὰς θωπείας αὐτῶν.

— Θεέ μου! Θεέ μου! εἶπεν ἡ Κλοτίλδη ἐγειρομένη ταχέως, ποῖος ἔρχεται; εἰς ποῖον ἀνήκει ὁ ὠραῖος αὐτὸς σκύλος;

Ἐπεφάνησαν δὲ τότε εἰς τὴν καμπὴν τῆς δενδροστοιχίας ὁ μαρκήσιος καὶ ἡ μαρκησία συνοδευόμενοι ὑπὸ ξένης κυρίας, ἥτις εἶχεν ἤδη περάσει τὴν καλὴν τοῦ βίου ἡλικίαν, καὶ ὑπὸ νέου ἰσχυροῦ, ξανθοῦ, κομψῶς ἐνδεδυμένου, συστρέφοντος μαστίγιον διὰ τῶν ἰάνθινα χειρόκτια φερουσῶν χειρῶν του. Πρὸς τὴν θεὰν ταύτην, ἡ ἀπαρηγόρητος χήρα τοῦ ταλαιπώρου Ραοὺλ ἔφερε ταχέως τὴν χεῖρα εἰς τὰ ὕγρά της ὕμματα, εἰς τὸ ἀτάκτως διεσκεδασμένον ἀνάδημα τῆς κόμης, εἰς τοὺς βοστρύχους, εἰς τὰς πλεξίδας, εἰς τὰ ἐνδύματα, καὶ μετὰ παρέλευσιν δύο δευτερολέπτων ἦτο παρεσκευασμένη εἰς πόλεμον.

— Ἄ! εἶπεν ἡσύχως ἡ Σιδύλλα, πιθανῶς εἶναι οἱ Βαλ-Σεναί. Ἡ μάμμη μου τοὺς περιμένει πρὸ ὀκτῶ ἡμερῶν.

Ἡ Σιδύλλα συνεπλήρου τότε τὸ δέκατον τέταρτον ἔτος καὶ ἡ περὶ τοῦ μέλλοντος αὐτῆς φροντίς ἐφαίνετο ἀπαιτούσα νὰ μὴ ἀναβάλλωσιν ἐπὶ πολὺ ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς εἰς τὴν κοινωνίαν εἰσόδου καὶ τῆς παρουσιάσεως αὐτῆς εἰς τὸ μέγα τοῦ παρισινοῦ βίου θέατρον. Ὁ δὲ μαρκήσιος καὶ ἡ μαρκησία, καὶ τοὶ μὴ ἀποφεύγοντες τὴν θυσίαν τὴν ὁποίαν ἡ συνείδησις ἐπέβαλεν εἰς αὐτοὺς, ἠθάνοντο ὅμως πολὺ τὴν σκληρότητα αὐτῆς. Ἐσκέφθησαν κατ' ἀρχὰς νὰ προλάβωσι τὸν ἀποχωρισμὸν, ὅστις ἠπέλκει αὐτοὺς, ὡς ἔκρινον, ἀμετακλήτως, ἀσφαλίζοντες εἰς τὴν ἰδίαν ἐγγόνην, ἐν τῇ χώρᾳ, ἀποκατάστασιν ἀξίαν αὐτῆς· ἀλλὰ, μάτην ἀνερευνήσαντες εἰς τὸν στενὸν κύκλον ὅπου περιώριζεν αὐτοὺς ἡ ἐρημος διαβίωσις, ἀπέκρουσαν μετ' οὐ πολὺ τὸν ἀόριστον αὐτὸν σκοπὸν, ὃν ἄλλως τε ἔκρινον μεστὸν φιλαυτίας.

Ἐν τούτοις φίλος τις, γινώσκων τὰς ἀνησυχίας

αὐτῶν, ἐπεδίωξε τὸ καθ' ἑαυτὸν τὴν αὐτὴν ἐπιχείρησιν· ὁ φίλος οὗτος ἦτο ὁ ἐπίσκοπος τῆς * * *, μεθ' οὗ οἱ Φερίαι δὲν ἔπαυσαν νὰ διατηρῶσι, μετὰ τὸν φωτισμὸν τῆς μίς Ὀνέλ, σχέσεις στενωτάτας. Ὁ ἐπίσκοπος, νοῦς ἀγαθὸς καὶ θερμὸς ὀλίγον, εἰς ὃν αἱ χάριτες καὶ τὸ παράδοξον αὐτὸ τῆς Σιδύλλης εἶχον ἐμποιήσει ζωηρὸν ἐνδιαφέρον, ἐνόμισεν ὅτι ἡδύνατο νὰ ἀναγγεῖλῃ τέλος εἰς τὸν γέροντα μαρκήσιον ὅτι ἀνεκάλυψε διὰ τὴν ταραττούσαν τὴν ἐκκλησίαν ἐγγόνην αὐτῶν, ἄνδρα μὴ πολὺ διαφέροντα δυσσευρέτου ροίνικος. « Ἐζήτησα τὸ σπάνιον τοῦτο πτηνόν, ἔλεγεν, εἰς ὅλην μου τὴν διοίκησιν, κατὰ τὴν ποιμαντικὴν μου περιοδεῖαν, καὶ, κατὰ τὸ σῶνθες, εὑρον αὐτὸ παρὰ τὴν θύραν μου, ἐπανελθών. Εἶναι δὲ ὁ νέος βαρῶνος Βαλ-Σεναι, τελευταῖος ἀντιπρόσωπος τῶν Βαλ-Σεναι Μερνβίλ, οἰκογενείας οὐχὶ μὲν ἀνταξίας τῆς ὑμετέρας, κύριε μαρκήσιε, ἀλλὰ καλῆς. ἔχει περιουσίαν, ἴσῃν τοῦλάχιστον πρὸς ἐκείνην τὴν ὁποίαν ἐλπίζει νὰ λάβῃ ἡ μικρὰ ὑμῶν εἰκονοκλάστις. . . Ἰδοὺ! δύνασθε νὰ ἰδῆτε διὰ τοῦ παραθύρου τούτου τὸ οἶκημα τῶν Βαλ-Σεναι, ἀπέναντι τοῦ ἐμοῦ. . . Καὶ ἰδοὺ ὁ νέος Ρολάνδος ἐπιβαίνει εἰς ἵππον ἐν τῇ αὐλῇ· ὠραῖος νέος, καθὼς βλέπετε, . . . παρὰ πολὺ νέος, μόλις εἰκοσιτεσσάρων ἔτων, ἀλλὰ τὸ ἐλάττωμα δὲν εἶναι κακόν· ἄλλως τε καὶ ἡ κυρία Σιδύλλα ἔχει καιρὸν νὰ περιμεῖνῃ. . . Ἡ γραῖα αὐτὴ ἡ θωπεύουσα τὸν ἵππον, παραγγέλλουσα εἰς αὐτὸν νὰ ἦναι φρόνιμος, εἶναι βεβηχίως ἡ μήτηρ. . . ἁγία, — δὲν λέγω ἀετὸς, ἀλλ' ἁγία. Ἀνέθρεψε τὸν υἱὸν της ὑπὸ τὰς πρέρυγας της καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν καλλίστας ἀρχὰς· οὐδέποτε τὸν ἐγκατέλιπε. Νῦν δ' εὐρίσκεται εἰς θέσιν διανοητικὴν ἀνάλογον τῆς ὑμετέρας, φοβουμένη μὴ δὲν κατορθώσῃ νὰ νυμφεύσῃ τὸν υἱὸν της εἰς τὴν ἐπαρχίαν, καὶ τρέμουσα πρὸς τὴν ἰδέαν νὰ βυθίσῃ αὐτὸν εἰς τὸν παρισινὸν ἀνεμοστρόβιλον. . . Ὁ δὲ νεανίας, θὰ τὸν ἰδῆτε ἐκ τοῦ πλησίον, εἶναι καλός, . . . εἶναι καλός! — τῇ ἀληθείᾳ! δὲν ἔχει κἀνεὶς νὰ εἴπῃ περὶ αὐτοῦ τίποτε, . . . ἀλλ' εἶναι καλός! Τέλος πιστεύω ὅτι εἶναι εὐρημα. . . Ἄ! ἰδέτε τὴν μητέρα! τὸν ἀκολουθεῖ ἕως τὸν δρόμον, . . . θ' ἀνέβαινεν ἄπισθὲν του, ἂν ἐτόλμα. . . Ταλαίπωρος γυνή!»

Ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία τῶν Φερίων ἐδέχθησαν τὴν πρότασιν ταύτην μετ' ἀγαλλιάσεως. Ὀλίγαις δ' ἡμέραις ὕστερον συνηντῶντο μετὰ τῆς κυρίας Βαλ-Σεναι καὶ τοῦ υἱοῦ της εἰς τὸ ἐπισκοπικὸν παλάτιον. Αἱ δύο μητέρες, ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἀνησυχιῶν κατασπαρασσόμεναι συνέδεσαν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς διαχυτικὴν καὶ στενὴν σχέσιν, καὶ μετὰ τινὰς ἀδροπροσύντας ἀνανεουμένας εἰς ἀρμόδια διαλείμματα, οἱ Βαλ-Σεναι ἐδέχοντο τὴν πρόσκλησιν νὰ περάσωσιν μίαν ἢ δύο ἐβδομάδας εἰς τὴν ἐπαυλιν τῶν Φερίων, ὅπου τὰ

δύο κυρίως ενδιαφερόμενα πρόσωπα ήθελον εύρεθῇ κατέναντι ἀλλήλων καὶ ήθελον κληθῇ, ἂν ἡ καρδιά των ὑπηγόρευεν αὐτὰ, νὰ ἐπικυρώσωσι τὰς εὐχὰς τῶν δύο οἰκογενειῶν.

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν προκαταρκτικῶν τούτων σκέψεων, ὁ μαρκήσιος καὶ ἡ μαρκησία ἐθεώρησαν καθήκον ἱερὸν νὰ τηρήσωσι τὴν Σιδύλλαν μακρὰν τῶν ἄβρων περὶ αὐτῆς διαπραγματεύσεων· ἐκάλυψαν διὰ προφάσεως εὐλόγου τὴν αἰφνιδίαν σχέσιν πρὸς τοὺς Βαλ-Σενκί, περὶ ὧν ἡ Σιδύλλα ἤκουεν αὐτοὺς πρό τινας πολλάκις ὁμιλοῦντας, ἀλλ' οὐς οὐδέποτε εἶχεν ἰδεῖ. Δυσπιστοῦντες εἰς ἑαυτοὺς διὰ τὸ ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον, τὸ ὁποῖον ἐνέπνεεν αὐτοὺς εἰς τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν, ἀπεφάσισαν νὰ κρύψωσιν ἀπὸ τῆς ἰδίας ἐγγόνης τὰς ἰδιαιτέρας αὐτῶν διαθέσεις, ὅπως ἀφῆσωσιν εἰς αὐτὴν πλήρη ἐλευθερίαν κατὰ τὴν ἐκλογὴν. Τοσούτῳ δ' ὀλιγώτερον κόπον ἔσχον ἵνα ἀποκρούσωσιν ἀπὸ τοῦ πνεύματος τῆς Σιδύλλης πᾶσαν ὑποψίαν τῆς ἀληθείας, καθ' ὅσον, μεμνημένης οὗσης ἀπ' αὐτῆς τῆς παιδικῆς ἡλικίας εἰς τὰ ὑπὲρ αὐτῆς ἀναπλαττόμενα σχέδια μέλλοντος, ἡ περὶ γάμου ἰδέα δὲν ἤρχετο ποτε εἰς τὴν φαντασίαν αὐτῆς ἢ μετὰ διαμονὴν μᾶλλον ἢ ἥττον μακρὰν ἐν τῇ οἰκίᾳ τῶν Βέρν.—Ὅθεν, ναὶ μὲν μετὰ τινας περιεργείας, ἀλλὰ μετὰ τελείας ψυχικῆς γαλήνης εἶδεν ἡ Σιδύλλα ἐμφανιζόμενον ὑπὸ τὴν πατρογονικὴν τοῦ ἄλλου σκιάν τὸν νεανίαν ἐκείνον προχωροῦντα εἰς κατὰκτησιν αὐτῆς τὸ μαστίγιον ἀνὰ χεῖρας. Ὁ δὲ νέος βαρῶνος, προδήλως κάλλιον αὐτῆς πληροφορημένος, ἠρυθρίασεν ἐπαισθητῶς χαιρετίζων αὐτὴν, καὶ ἡ κυρία Βάλ-Σεναί, λαβοῦσα τὰς χεῖρας αὐτῆς καὶ πρὸς στιγμὴν καλύψασα τὴν Σιδύλλαν διὰ βλέμματος ζηλοτύπου μητρὸς, ἔσφιγξεν αὐτὴν ἐπὶ τοῦ ἰδίου ἀμπεχονίου (σαλίου) μετὰ συγκινήσεως, ἧς ἡ Σιδύλλα δὲν ἐνόησε τὸ ἔγκαιρον.

Μετὰ περίπατον, ὃν ἡ Σιδύλλα χαίρουσα διεύθυνε διὰ τῶν ὠραιότερων τοῦ ἄλλου τοποθεσιῶν, ἐπεσκέφθησαν τοὺς ὑαλοσκεπεῖς ἀνθῶνας καὶ τὸν μαγικὸν ὀρνιθῶνα. Κατὰ τὰς περιηγήσεις ταύτας ἡ ἡσυχος εὐθυμία, ἡ ζωηρὰ ὁμιλία τῆς Σιδύλλης, ἡ φιλοκαλία καὶ ἡ ἀπλότης, μεθ' ὧν ἐδείκνυε τὰ θαυμάσια τοῦ βασιλείου αὐτῆς κατέκτησαν ἐντελῶς αὐτῇ τὴν καρδίαν τῆς γριῆς μητρὸς, μὴ παυούσης νὰ ἐπιφωνῇ ὑπὸ θαυμασμοῦ καὶ ἐκ διαλειμμάτων ἀκοντιζούσης πρὸς τὸν υἱὸν βλέμματα ἀγαλλιᾶσεως καὶ θριάμβου. Ὁ δὲ μαρκήσιος καὶ ἡ μαρκησία χαίροντες διὰ τὴν φανεράν ἐπιτυχίαν τῆς ἐγγόνης αὐτῶν, συμμετέσχον τῆς γλυκείας συγκινήσεως τῆς βαρωνίδος, καὶ, ὡς αὐτὴ, ὑψοῦντο εἰς τὰ οὐράνια. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ νέος βαρῶνος, μορφήν εὐγενῆ ἔχων, ψυχράν καὶ φλεγματικὴν, ἐδείκνυε σημεῖα εὐχαριστήσεως συναδούσης πρὸς τὸ εἶδος τῆς καλλονῆς του,

διὰ τὴν ὁποίαν ἦτο ὑπερήφανος καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ήθελε κρίνει ὅτι σκληρῶς ἠπίσται ἂν παρέδιδεν ἑαυτὸν εἰς τὰ ἄτοπα τοῦ ἐνθουσιασμοῦ. Σκια μειδιάματος ἐπέψυε τῶν κατὰ τὸ ἀμερικανικὸν κεκοιμημένων γενεῶν αὐτοῦ, καὶ ἐνόησε τὰ χεῖλη αὐτοῦ κατεδέχοντο ὑπανοιγόμενα νὰ ἐκπέμψωσιν, ὡς τεμάχια πάγου, τὰς λέξεις· «μαγικόν! οὐράνιον! ἰδανικόν!»

Μόνη ἡ Κλοτίλδη ἐκκληίδου τὸν εὐτυχῇ τοῦτον πίνακα· ἠκολούθει ὀλίγα βήματα ὀπισθεν, νῦν μὲν θωπεύουσα τὸν σκύλον τοῦ βαρῶνου, νῦν δὲ φαινομένη βεθυθισμένη εἰς ἄβυσσον μελαγχολίας, μὴ ἐμποδίζουσιν αὐτὴν νὰ παρατηρῇ πάντα τὰ κρύφια βλέμματα τὰ ὁποῖα ἡ καταπληκτικὴ αὐτῆς ὥραιότης ἀπέσπα εἰς τὸν ἀπαθῆ νεανίαν.

Ἡ Κλοτίλδη ἐγευματίσεν ἐν τῇ ἐπαύλει μετὰ τῆς θείας της. Ὅτε δὲ ἠγέρθησαν ἀπὸ τῆς τραπέζης, αἱ δύο νέαι φίλαι, ἀνυπόμονοι νὰ εὐρεθῶσι κατὰ μόνας, μετὰ μακρὰν στεναχωρίαν, ἐδραπέτευσαν πρὸς στιγμὴν καὶ ἀπελθοῦσαι ἐκλείσθησαν εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς βιβλιοθήκης, μεταβληθεῖσαν πρό τινας χρόνου εἰς ἐργοστάσιον ζωγραφικῆς. Ἡ δὲ Σιδύλλα ἤρχισεν εὐθὺς σχεδὸν νὰ ἴχνογραφῇ ἐπὶ φαιῶ τεμαχίου χάρτου, δι' ἀορίστων λόγων ἀποκρινόμενη καταφατικῶς εἰς τοὺς ἀφθόγους ἐπαίνους τοὺς ὁποῖους ἡ Κλοτίλδη ἐνόμισε πρέπον νὰ εἴπῃ περὶ τῶν νέων ξένων τῶν Φερίων.

— Ἀλλὰ εἰπέ με, σοβαρῶς, ἀγαπητή μου, εἶπεν ἡ Κλοτίλδη μετὰ σιωπηλὴν παῦσιν, πῶς τὸν εὐρίσκες;

— Τὸν Κύριον Βάλ-Σεναί; ᾧ! μαγικόν! οὐράνιον! ἰδανικόν! εἶπεν ἡ Σιδύλλα κομικῶς μιμουμένη τὸ βαρὺ ὕφος τοῦ βαρῶνου.

— Μὴ ἀπατᾶσαι, ἀγαπητή μου, ὑπέλαβεν ἡ Κλοτίλδη, εἶναι γαμβρός.

Ἡ Σιδύλλα ἠνοιξε μετ' ἀπορίας τοὺς ὀφθαλμούς, ἔπειτα δὲ καγχάζουσα·

— Πᾶ! εἶπε, τί ἀνοησία! . . . Ἄ! θαυμάσια!

Καὶ δεῖξασα εἰς τὴν Κλοτίλδην τὴν διὰ τριῶν μολδοκανδύλων ἐσπυρμένως ἰχνογραφηθεῖσαν εἰκόνα.

— Νά! ἰδοὺ ὁ σύζυγός μου!

Ἦτο τῷ ὄντι ἀπαράλλακτος ὁ κύριος Βάλ-Σεναί, αὐτὸς αὐτότατος, μετὰ τῶν ξανθῶν πρὸς τὸ πυρρῶδες κλινόντων γενεῶν, τῶν καλυπτόντων τοὺς ὤμους του, ἔχων χωρίστραν διασχίζουσαν τὸ κέντρον τῆς κεφαλῆς του ὡς κτύπος πελέκειος, περιλαίμιον σκληρὸν ὡς μέταλλον καὶ λαίμοδετον γλαυκοῦν ἐσπαρμένον διὰ λευκῶν φασηλῶν τοὺς ὁποῖους ἡ Σιδύλλα μετέτρεψεν εἰς σελήνας. Ἡ ἀνόητος ἐκείνη κεφαλὴ ἐστηρίζετο ἐπὶ κορμοῦ μικροσκοπικοῦ ἀφ' οὗ ἐξήρχετο γιγαντιαῖον ζεῦγος χειροκτίων χρώμα ὠραιότατον ἰου ἐχόντων, καὶ στηριζομένη ὑπὸ ἰσχυῶν καὶ τοξοειδῶν κνημῶν τελείου ἱππότου.

Ἡ Κλοτίλδη δὲν ἠδυνήθη, ἰδοῦσα τὴν γελοιογραφικὴν ἐκείνην εἰκόνα, νὰ κρατήσῃ ἀληθῆ σπασμὸν γέλωτος.

— Ὡ! εἶπεν, ἅμα δυνηθεῖσα νὰ ὁμιλήσῃ, σὲ παρακαλῶ, δός μὲ τὴν!

— Χάρισμά σου, εἶπεν, ἡ Σιβύλλα.

Ἡ δὲ Κλοτίλδη ἐπήδησεν εἰς τὸν λαιμὸν αὐτῆς.

— Εἶσαι καλὴ, μικρά μου Σιβύλλα.

Καὶ τῷ ὄντι ἡ Σιβύλλα ἦτο παρὰ πολὺ καλὴ.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο, ἡ μίς Ὀνέλα ἐδείκνυε κρύφα εἰς τὴν κυρίαν Βάλ-Σεναι ζωγραφήματα τινὰ τῆς μαθητρίας αὐτῆς, ἐνώπιον τῶν ὁποίων ἡ ἀγαθὴ βκρωνὶς ἐξέστη, ἐν ᾧ ὁ νέος Ρολάνδος ἀπήγγελλεν ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ περιλαιμίου τοῦ τὸ ἐπίθετον « τέλειον! » Ἄμα δὲ ἐπανελθοῦσαν εἰς τὴν αἰθουσαν παρεκάλεσαν τὴν Σιβύλλαν νὰ ἐπιθέσῃ τὴν κορωνίδα εἰς τὴν γενικὴν μέσθην, ἐκτελοῦσα μικρὸν τι τεμάχιον μουσικὸν ἐπὶ τῆς ἄρπης, — ὄργάνου τὸ ὅποῖον ὁ κύριος Ρολάνδος Βάλ-Σεναι, γενόμενος περιττολόγος ὑπὸ τῶν καπνῶν τῶν ὑπογείων τῶν Φερίων, ἀπεκάλεσεν ἰδανικόν, — οὐ μόνον, προσέθηκε, διὰ τὸ οὐράνιον τοῦ σχήμα, ἀλλὰ καὶ διότι εἶναι ἀληθῶς μαγικὸν ὄργανον, μάλιστα ὅταν παίζεται καλῶς. — Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀντιστῇ τις εἰς τὰς εὐγλώττους ταύτας ἰκεσίας, ἡ Σιβύλλα δὲν ἀντέστη.

Ἡ Σιβύλλα παίζουσα ἄρπαν ἦτο ἐν γένει ἀξιολάτρευτος· ἀλλὰ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ἰδίως, ἐνδεδυμένη λεπτὸν καὶ λευκὸν ἔνδυμα μετὰ μεγάλων χειρίδων καταπιπτουσῶν ὡς πτερὰ δεδιπλωμένα, τὸ χάριεν αὐτῆς σῶμα, ἡ ὠραία κεφαλὴ, οἱ βαθεὶς καὶ διάπυροι αὐτῆς ὀφθαλμοί, τὸ ἐστεμμένον ὑπὸ χρυσῶν πλεξίδων μέτωπον αὐτῆς, εἶχον ἐκφρασιν, ὕψος, λάμψιν σεραφεῖμ. Ἡ λέξις ἄγγελος ἤρχετο εἰς τὰ χεῖλη τοῦ παρατηροῦντος αὐτὴν καὶ ἐπαυεν οὔσα κοινὴ καὶ τετριμμένη, ὥς εἰ ἰδίως δι' αὐτὴν ἐπλάσθη. Ἀλλ' ὁ χαρακτήρ τῆς καλλονῆς αὐτῆς, ὅστις, μάλιστα κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην τοῦ βίου τῆς Σιβύλλης, ἦτο μᾶλλον διανοητικὸς ἢ φυσικὸς, μετρίως ἐμελλε νὰ καταπλήξῃ πνεῦμα ἐντελὲς-ἐστερημένον αἰσθητικῆς, τὸ τοῦ τελευταίου ἀπογόνου τῶν Βάλ-Σεναι. Διὸ ἤρχεσθαι, ὅταν ἡ Σιβύλλα ἐτελειώσε, νὰ κροτήσῃ πρὸς ἄλληλα τὰ ἰάνθινά του χειρόκτια (διότι τὰ εἶχε βάλει πάλιν), παρατηρῶν καθ' ἑαυτὸν μετὰ λύπης ὅτι ἡ μνηστὴ τοῦ ἦτο ὀλίγον ἰσχνή.

Ἡ δὲ Σιβύλλα, μὴ ὑποφέρουσα νὰ βλέπῃ τὴν φίλην τῆς Κλοτίλδην ὡς δευτερεύον πρόσωπον μαρτυρομένην ὅλην τὴν ἡμέραν, παρεκάλεσεν εὐθὺς ἔπειτα αὐτὴν νὰ καθήσῃ εἰς τὸ κλειδοκύμβαλον. Καὶ ἡ Κλοτίλδη, μετὰ τινὰς ἀκκισμοὺς ἄφῃκε νὰ συρθῇ πρὸς αὐτό. Ἐξέβαλε τὰ χειρόκτια τῆς βεμβάζουσα, ἐκίνησεν ὀλίγον τοὺς θαυμασίους γυμνοὺς βραχίονας ὑπὸ τὸ ὑπερατλαντικὸν γένειον τοῦ νέου βαρῶνου, καθη-

μένου ἀπέναντι αὐτῆς εἰς τινὰ γωνίαν τοῦ κλειδοκύμβαλου, καὶ πλήξασα ἐπὶ τινὰ ὥραν τὰς κροτητὰς κλειδάς ἤρχισε νὰ ψάλλῃ διὰ καλῆς φωνῆς βαρυφώνου (contralto) περίφημον ᾠδὴν τοῦ Δονιζέττι — *O mon Fernand*, — εἰς ἣν ἐθριάμβευεν. Καὶ τῷ ὄντι ἐφαλλεν αὐτὴν πάντοτε, καὶ μάλιστα ἐκείνην τὴν ἐσπέραν, μεθ' ὅφους παθαινομένης μελαγχολίας, εἰς ἣν ἡ ζωηρὰ αὐτῆς ὠχρότης, τὸ σκοτεινὸν καὶ βαθὺ βλέμμα, ὁ κινούμενος ῥόθων, τὸ πᾶλλον στῆθος προσέθετον σχεδὸν ὑπερβολικὸν τινὰ χρωματισμόν. Καὶ ἀληθῶς μὲν οἱ πλείστοι τῶν περιστώτων δὲν ἐβλεπον τὴν ζωγραφικὴν καὶ γλυπτικὴν ἐκείνην μαγείαν, διότι ἦσαν σεσωρευμένοι ἐπισθεν τῆς ἔδρας τῆς ψαλτρίας, ἀλλὰ, οὐχὶ, χάριτι θεῆς, καὶ ὁ κύριος Βάλ-Σεναι ὅστις, κατέχων θέσιν εὐθετωτέραν, ἐδέχετο κατὰ μέσον τὸ στῆθος ἱκανὸν μέρος τῶν ὑποθετικῶς κατὰ τοῦ ἐν τῷ μελοδράματι ἰσπανοῦ ἀξιοματικοῦ ἀποτεινομένων βελῶν. Ὁ νεανίας ἐκεῖνος οὐδέποτε ἄλλοτε ἀναμφιβόλως παρευρέθη εἰς τοιαύτην τελετὴν. Εἶχεν ἤδη τελειώσει τὴν ᾠδὴν ἡ Κλοτίλδη, ἐκεῖνος ὁμως ἠτένιζεν εἰσέτι ἐπ' αὐτῆς τὸ φαιδὸν καὶ σκυθρῶπὸν ὄμμα του, ἐν ᾧ τὸ ἡμιανεωγμένον στόμα καὶ ἡ καταπεπιεσμένη θέσις αὐτοῦ καταδείκνυον ὅτι, πρὸς ὥραν, ὁ κώδις τοῦ τελείου gentleman ἦτο ἡ τελευταία του φροντίς. Δὲν εὔρε δὲ λέξιν ὅπως ἐπανέστη τὴν Κλοτίλδην, — ἂν καὶ ἀληθῶς προῦξένησεν αὐτῇ μεγίστην ἠδονὴν· ἀλλ' ὑπακούων εἰς τὴν παράκλησιν τῆς νεάνιδος, ἐσπευσε νὰ ἐκβάλῃ τὰ χειρόκτιά του, ὅπως βοηθήσῃ αὐτὴν νὰ εὕρῃ τετράδιόν τι μουσικῆς ἐντὸς τινος θήκης. Ἄν ἐβουκολεῖτο ὑπ' ἀορίστου ἐλπίδος ὅτι ἡ χεὶρ τοῦ ἠθελε δυνηθῇ, μεταξὺ ἐρευνῶσα, νὰ συναντήσῃ, νὰ θλίψῃ τυχαίως μίαν τῶν λαμπρῶν χειρῶν τῆς κυρίας Κλοτίλδης, ὁμολογητέον ὅτι ὁ νεανίας ἦτο εἰς ἄκρὸν οἴηματίας. Καὶ ὁμως δὲν ἦτο ὑπὲρ τὸ δέον, διότι εἶναι βέβαιον ὅτι ἠξιώθη τῆς εὐτυχίας ταύτης.

Ατόπως ἠθέλεν ὑποθέσει τις ὅτι ἡ Κλοτίλδη, ἐπιδεικνύουσα πρὸς τιμὴν τοῦ κυρίου Βάλ-Σεναι ὅλην ἐκείνην τῆς βασκανίας τὴν δύναμιν, εἶχε συλλάβει τὴν λελογισμένην ιδέαν νὰ ἀρπάσῃ τὴν καρδίαν καὶ τὴν χεῖρα, τὰς ὑπὲρ τῆς Σιβύλλης ὠρισμένας. Ὅσον χαλκὴν καρδίαν καὶ ἂν εἶχε, σκοπὸς τοσοῦτον παράτολμος δὲν ἠδύνατο νὰ γεννηθῇ τοσοῦτον αἰφνιδίως· ἀλλ' ὑπάρχουσι γυναῖκες, ἄλλως τε κάλλισται, αἰτινες, ἅμα ἰδοῦσαι ἐν τινι αἰθούσῃ τὸν μᾶλλον ἀδιάφορον αὐταῖς ἄνδρα περὶ ἄλλης γυναικὸς μεριμνῶντα, ἀπακτῶσιν εὐθὺς φονικὰς ὀρέξεις. Ἡ ζηλότυπος καὶ τυραννικὴ αὕτη ὁρμὴ, εἰς τὸ γυναικεῖον φύλον ἰδιάζουσα, ἐκτείνεται σατανικῶς κατὰ τὰς περιπαθεῖς καὶ ἄνευ χαλινοῦ καρδίας. Ἡ Κλοτίλδη ἠκολούθησεν ἀπλῶς τὴν φυσικὴν αὐτῆς ἐμπνευσιν, μὴδὲν πλέον σκοποῦσα πρὸς τὸ παρὸν ἢ νὰ κατασυντρίψῃ τὴν φί-

λὴν τῆς καρδίας της, ἀπολιθοῦσα ὑπὸ θαυμασμοῦ τὸν ὑπ' αὐτῆς νομιζόμενον μνησιῆρα τῆς Σιδύλλης. Ἀλλ' ἤδη ἡ ἐντελής ἐπιτυχία τῶν μηχανημάτων αὐτῆς, αἱ ἐκστάσεις, ἡ ἀδεξιότης τοῦ νέου Ρολάνδου, ὑπέβαλλον εἰς τὸν ἐπιχειρηματίαν αὐτῆς νοῦν ὀνείρατα σοβαρώτερα καὶ ὀριστικώτερα.

Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν, ἐν ᾗ ἡ κυρία Βωμενίλ καὶ ἡ ἀνεψιά της ἐπανήρχοντο σιωπηλαὶ εἰς τὸν πύργον διὰ τῶν συσκίων καὶ εὐωδιαζουσῶν ἀτραπῶν τοῦ τόπου.

— Θεία μου, εἶπεν αἰφνης ἡ Κλοτίλδη, πόσῃν περιουσίαν ἔχουν οἱ Βαλ-Σεναί;

— ὦ! ποῖος εἰξεύρει; ἀπήντησεν ἡ θεία. Τὸ Περού ὁλόκληρον.

Ἡ Κλοτίλδη ἐξέπεμψε βαθὺν στεναγμόν.

— Θεέ μου! ἀγαπητή μου κόρη, ἐπανελάβεν ἡ κυρία Βωμενίλ μετὰ τινὰ παῦλαν, εἶδαμεν πολλάκις πράγματα πλέον παράδοξα! . . . Ἀρκεῖ νὰ θέλῃ ὁ Θεός!

— ὦ! θεία μου! εἶπεν ἡ νέα γελῶσα.

Ἐπειτα, ἰδοῦσα πυγολαμπίδα, ἐρημικῶς φωτίζουσαν τὴν ἐκ χλόης φωλεάν ἐπὶ τῆς ἀπέναντι κλιτύος τοῦ χάνδακος, ἤρπασε τὸ ζωῦφιον, κατέθεσεν αὐτὸ ἐπὶ τοῦ χείλους τοῦ ἰδίου πετάσου, καὶ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον φλεδονεύουσα εὐθύμως, ὥς ἂν εἶχε κατακτήσει ἐν ἄστρον.

Ἀπὸ δὲ τῆς ἐπισύσης, ἡ κυρία Κλοτίλδη ἐπεχείρει ὑπὸ τὴν σιωπηρὰν ἔγκρισιν τῆς θείας της, τακτικὴν πολιορκίαν τοῦ μικροῦ νοῦς καὶ τῆς μεγάλης περιουσίας τοῦ νέου βαρώνου. Ἡ λεπτομερὴς διήγησις τῆς πολιορκίας ταύτης, εἰς ἣν ἡ Κλοτίλδη ἐδειξεν ἰσχὺν λέοντος πρὸς τὴν φρόνησιν τῆς κυρίας Βωμενίλ μεμιγμένην, ἤθελε παρασύρει ἡμᾶς μακρὰν τοῦ προκειμένου. Θέλομεν λοιπὸν ἀρκεσθῆ, ὅπως καταστήσωμεν καταληπτὴν τὴν ἐπιτυχίαν αὐτῆς καὶ ἐξαγάγωμεν ἠθικόν τι συμπέρασμα ἐκ τοῦ ἐπεισοδίου τούτου, νὰ ὀρίσωμεν διὰ βραχέων τὴν ἰσχυρὴν φύσιν τοῦ ἀνθρώπου τὸν ὁποῖον ἡ Κλοτίλδη ἐξελέξατο λείαν. Θῦμα ἀνατροφῆς ἐν βαρβαρίαις, τὴν ὁποίαν τυφλὴ τρυφερότης ἐπιβάλλει δυστυχῶς πολλάκις εἰς τὰ ἀντικείμενα τῆς μερίμνης αὐτῆς, ὁ Ρολάνδος Βαλ-Σεναί ἐπιπτεν ἐν μέσῃ τῇ πάλῃ τοῦ βίου ἄνευ παρεμπιπτούσης μεταβολῆς, ἄνευ ὅπλων, ἄνευ ἀμύνης. Αἱ ἄρισται ἀρχαὶ τῆς ὁποίας ἐπεδαψίλευσαν αὐτῷ ἔμειναν κυμαινόμεναι ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς μαλθακῆς καὶ ἀδρανοῦς ψυχῆς, μηδαμῶς ῥιζωθεῖσαι. Μὴ διελθὼν τὴν βαθμιαίαν καὶ σωτήριον ἀρχὴν τῆς δημοσίας ἀνατροφῆς, ἐφθασεν ἀποτόμως εἰς τὰ πάθη ἀνδρὸς μετὰ τῶν ἐλαττωμάτων παιδίου, καὶ, κατὰ τὸ σύνθημα, εἰς τὴν ἐνοχον τῆς τυφλῆς ταύτης λατρείας καρδίαν, εἰς τὴν καρδίαν αὐτὴν

τῆς μητρὸς του ἐπήνεγκε τὰς πρώτας πληγὰς διὰ τῆς ἀσθενοῦς ἅμα δὲ καὶ βιαίας ἑαυτοῦ χειρός.

Καὶ τῷ ὄντι μετὰ δύο μῆνας, ἡ γραῖα βαρωνίς, μετὰ πολλὴν πάλιν καὶ πολλὰ δάκρυα, ἔκρινεν ἐαυτὴν εὐτυχῇ, ἀποφεύγουσα οὕτω τὴν ὕβριν τῶν δικαστικῶν ἐπιταγῶν, νὰ ἐξαγοράσῃ τὴν εὐνοίαν τοῦ υἱοῦ της, ἐγκρίνουσα γάμον ἐκτάκτως δυσανάλογον ὄντα, ἂν καὶ ἡ κυρία Βωμενίλ κατώρθωσε νὰ ἐπιτύχῃ παρὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, ἐν διαθήκῃ, ὠφέλιμα κληροδοτήματα ὑπὲρ τῆς ἰδίας ἀνεψιάς. Ἡ Κλοτίλδη καὶ ὁ Ρολάνδος ἐδέχθησαν τὴν γαμικὴν εὐλογίαν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν Φερίων, μεταξὺ τῆς ζωηρᾶς ἀγαλλιάσεως τοῦ κοινοῦ, ὑποστηριζομένης δι' ἀφθόνου οἰνοποσίας, παιδιῶν ἀγοραίων καὶ πυροτεχνημάτων μάλιστα ἀπὸ τῶν βράχων τῆς ἀκτῆς ἐκριφθέντων. Ἡρμοζε δὲ νὰ εἴπῃ τις τότε μετὰ τοῦ ἐν τῷ Μολιέρῳ Σγαναρέλλου. «Ὁ γάμος αὐτὸς πρέπει νὰ ᾖ εὐτυχής, διότι προξενεῖ χαρὰν εἰς ὅλον τὸν κόσμον.»

Εἶναι περιττὸν σχεδὸν νὰ προσθέσωμεν ὅτι ἐξδομάδας τινὰς μετὰ ταῦτα, ἐπελθουσῶν μικρῶν διαφορῶν πρὸς τὴν νόμφην, ἡ χήρα βαρωνίς κατελείπετο προϊσταμένη τῆς ἐπιτηρήσεως τῆς πατρῴας ἰδιοκτησίας τῶν Βαλ-Σεναί καὶ τῆς διατηρήσεως τῶν ἐπίπλων, ἐν ᾗ τὸ νέον ζεῦγος ἐγκαθίστατο εὐθύμως ἐν τινὶ ὠραίῳ οἰκήματι κατὰ τὰ Ἡλύσια τῶν Παρισίων πεδία.

(Ἔπεται συνέχεια.)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

Περὶ καταργήσεως τῶν τελωνείων τῆς Ἑλλάδος. Ὑπόμνημα Α. Εὐμορφοπούλου. Ἐν Ἐρμουπόλει, 1863.

Ἐκθεσις περὶ τῶν τελωνείων τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ Σ. Σωτηροπούλου, Γεν. Γραμματέως τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου. Ἐν Ἀθήναις, 1863.

—ο—

Ὡς καὶ ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ πρώτου τῶν ἀναγγελλομένων πονημάτων ἐξάγεται, ὁ Κ. Εὐμορφόπουλος, ἔγκριτος μετὰ τῶν ἐν Σύρα ἐμπόρων καὶ πληρεξούσιος ἐν τῇ Συνελεύσει τῶν Ἀθηνῶν, προτείνει τὴν κατάργησιν οὐχὶ ἐνὸς ἢ πλειόνων, ἀλλὰ πάντων τῶν τελωνείων τῆς Ἑλλάδος. Φαίνεται δὲ ἡ πρότασις τολμηρὰ, οὐ μόνον διότι ὁ ἐκ τῶν τελωνείων φόρος εἶναι μετὰ τὸν ἔγγειον ὁ πάντων τῶν ἄλλων ἀξιολογώτερος, ἀλλὰ καὶ διότι εἰς τὴν ἀνατροπὴν παντὸς πρὸ πολλοῦ παραδεδεγμένου καὶ πρὸ πολλοῦ ἐνεργουμένου θεσμοῦ, ἀνάγκη νὰ προβαίνωμεν μετὰ μεγίστης περισκέψεως. Πρέπει πρῶ-